פון חלום צו ווירקליכקייט

דער אנשטעל וועגען א כלומרשטער פארשוועכונג. — ווער זענען די אמת'ע פארשוועכער? — דער צעהן מיליאן דאלער קאמפעין אין די שטאטען און דער פערטעל מיליאן דאלער קאמפעין אין קענעדע. — די ריעזיגע באריטונג פון דעם גאולה - פאנד.

פון דר. ח. גאלדין.

(פוכליפיטי — דעפארטמענט פון דער רעגערער צייניסטישער פערעראציע.)

די אידישע פרעסע, אדער בעסער געזאגט, א טייל מיטארבייטער פון דער כוי "יארלער אידישער פרעסע, וועלכע שטעהען שטענדיג אויף דער וואך פון אונזערע אינטערעסען — זיי צו שעדיגען . . . האבען וויעדער א טוטע טעמא: דער צעהן מיליאן דאלאר גאולה" האט פעין פון דער אמעריקאנער צייניסטישער ארגאניזאציע. די אידישע פרעסע פון נייי "יארק האט טאקע אפגעגעבען א גאנץ שענעם פלאץ לטובת דעם קאמפעין — מילא קומט אויכ אויף א גרויסער ווייער "כח דערפאר, וואס זי וועט האבען א פארדיענסט פאר דער גאולה פון אידישען פאלק; אבער איצט קומען אידישע שריפטשטעלער, און פראפעסיאנעל פארמענענדיג, מיט וועלכע זיי האבען געטון, גוטע, וואס זייערע ציוויטגען האבען געטון.

הערט א פאמיליע טענה: די צייניסטישע ארגאניזאציע מאכט אונזער גאולה צו קליין געלט; סטייטיש, ווי מאכט מען דאס א געלט קאמפעין פאר דער גאולה? וואס האט די גאולה צו טאן מיט געלט? עס איז, שרייען זיי, א פארשוועכונג . . .

איידער מיר געהען ווייטער, ווילען מיר זאגען, אז מיר מיינען דא נישט צו באשולדיגען יענע שרייבער, אז זיי ווייסען שעדיגען די צייניסטישע באוועגונג. ניין, אין הארץ זענען זיי גוטע צייניסטען, אבער אינטערעס מיט אלעמען צו גלייך פאר'ן גאולה - קאמפעין איז דאך נישט ארגינעל, און ארגינעל וויל מען זיין, מוז מען צוליעב דעם זאגען דאס פייר, נישט אכטונגדיג וואס דאס מען געבען א קלאפ אנגער גאנצע גאציאנאלע באוועגונג.

אנדרעיש קענען מיר נישט פארשטעהן אט אזא משיגת'דיג טענה קענען דע 10 מיליאן דאלער קאמפעין: מיר גלויבען דאך, אז די, וואס האבען אריינגעשטעלט די טענה זענען לאגיש מעגשען, מיט קלארע הערן. טא וואס דען קענען זיי אויסען זיין, אויב נישט ארגינאליטעט. דער פשוט'ער עולם נעהמט אבער נישט ערנסט ווייער אויר אויגען - גלאצענייש, באטש די ווערטער „א פארשוועכונג פון דער גאולה" האבען אין זיך דעם כח אויסצוגעהמען . . . .

עס איז זעהר גוט ווען מען קען לעבען מיט הויכע רוחגען. אבער דאס איז דאך אומגלייך פאר א כשר "תכלס" דער גרעסטער צדיק מוז עסען אין תאבען א דאך אויבר'ן קאפ אין מוז אנקוקען מיט צו געשמיידיג זאגען. אויף בייעל דאס בית - המקדש האטען געדארפט האבען געלט; אין ווי לעבעדיג ווילט עס געדלינגען, ווען א נעלט "זאמלונג לטובת דער בויאונג פון א נייער שיול, וואלט איינער אריים מיט דער טענה, אז עס איז א חלול - השם, וואס אזא הייליגער זאך פארשוועכט מען מיט געלט? דארפט מען אויף בייען א לאנד געלט אויך כחות אדער נישט? מיר וואלטען, נאטירלעך, ציפרידען געווען, ווען דאס זאל מעגליך זיין אהן האמר נעיזס, אהן געלט, נאר עס זאל ווערען פון זיך אליין, אבער אזא זאך גיבט דאך נישט געמאכלט זיין. זאל מיר אפשר ווייען מיט פארלענגט הענט און חלום'ען ווערטען ביז אנדערע, פרעמדע, ווערען זיך אויף אונז מרחם זיין אז געבען געלט אויף אייפציבוויען אונזער לאנד?

די וועלט איז אויפגעטייסעלט אלע פעלקער פון דער וועלט נייטיגען זיך איצט אין געלט, אייז'פאלק - באדנט ביים אנדערן, כדי זיך צו באטעווען פון אונטערגאנג; זיי האבען רעגיערונגען, פארטייען פארמענענס, מיט וועלכע זיי הענגען נאראנטירען די חלוקות. זיי האבען די גאנצע מאשינעריע און דאך זעהט די פארצווייפלונג אין אייראפא, די גאנצע ציוויליזאציע!

מיר דארפען ערשט אלעס אנהויבען ביי זיך אנהויבען. צו וועמען זאלען מיר זיך ווענדען? און מיט וואס זאלען מיר עס טאן, אויב נישט מיט געלט? קען מען אהן פינאנציעלע מיטעל אויפבויען א לאנד? איז אזא זאך מעגליך? טא נאך וואס די אויגען - גלאצענייש וועגען פארשוועכונגען? זאל מען אפשר מאכען א קאמפעין פון חלומות און ארזיעלעך? מען קען מיט אלע צייטונגען: אידען, חלום'ט, וועגען דער גאולה! דאס דארף מען קויפן. אידען נישט זאגען, וויל חלום'ען. מיר שוין ווייט מיר זענען אנגעהויבען חלום'ען וועגען ציל כאלד ווי מיר זענען אויף פון ציל — איצט איז געקומען די צייט פון מסשות'דיגער טעטיגקייט. פון פייזישער אנשטרענגונג און מיר דארפען זיך אלע פיהלען גלוקליך. וואס מיר האלטען שוין ביים בויען. וואס מיר הענען זיך פארגיגען זיך אפציריסען פון חלום און וואכזאם ערפ'לען אונזער - הייליגע פלוכט.

אויב עס וואלט מעגליך געווען אויף ציוויזען א לאנד בלויז מיט חלומות, וואלטען מיר איצט געקבט דאס שעהנסטע לאנד אין דער וועלט און דאס ריכסטע לאנד אין דער וועלט פאלק אין דער וועלט האט אויז פ'יל גע'חלום'ט וועגען זיין לאנד. ווי מיר וועגען אונזערעם? אויב עס וואל אפילו מעגליך געווען אויפצוזוכען א לאנד מיט באר'חלום'טע צייטונגס" ארטיקלען פון די געוויסע שריפטשטעלער, וואלטען מיר אויך שוין געהאט א גאנץ ריכ לאנד, ווייל גע'שריבען וועגען לאנד האבען מיר אויך א ריכע ביבעל. עס איז אינזער גלוק, וואס מיר האבען אזוי לאנג גע'חלום'ט פון ארץ ישראל אין געבעטכט נאך אויהר, ווייל דאס האט אונזערע ממשות'דיגע מעשים אין האנטטיקטיגע ארבייט פאר'ן לאנד מעגליך געמאכט. וואלט דאס פאלק נישט געשטאנען הינטער דעם

באנוצט אין מיליאנען
טשיניקעס טעגליך

די גרויסע מעלות פון דיעזען טיי מאכען עס אם עקאנאמישסטען צום געברויך.

"SALADA"

רעמבערגער איינדריקע

(פון מיין רייזע-ביכעל).

יקיר וארשאווסקי.

1.

ווען מען קומט אין דעם אידישען ווארטאל פון לעמבערג, וואו עס רעש'ט תמיד פון קליין האנדעל, וואס אין פול מיט קריסטליכע קונדן, דאס הוב פון דער ארימער בעפעלקערונג, וואס האט דעמאלט אין הויפט ביי אידען פערשיעדענע אלטווארב, לעבענס-מיטעל און אנדערע מיני סחורות — דאן מען מוזען, אז בעוואוסטע טרייערינג געשעהענעשען, וואס זענען דא צוריק מיט א יאהר פאר געקומען ביים אינגעהמען די שמאדס פון די רוטענער, זענען שוין פערעכענט געווארען פון ביידע צדדים, און דאס צו זאמענלעבען מיט די קריסטליכע און אידישע שכנים קומט פאר גאנץ גארמאל, ס'איז אבער נעגען א ריזד צו טהון מיט איינעם פון די ביידע צדדים אום באלד דיר איבערצייגען, אז ס'איז נאר גאנץ ווייט פון גארמאלע בעציהונגען, פון איין

צייניסטישער אידעאל. וואלטען מיר איצט נישט געהאט פאר וועמען דאס לאנד צו בויען, פאר וועמען א הוים צו שאפען.

איינער פון די קריסטשטעלער, וואס שרייבט איצט, אז דער צעהן מיליאן דאלער קאמפעין פארשוועכט די גאולה אין אז דער גאולה "פאנד איז א פאר שוועכונג פאר ארץ - ישראל. איז אלזאי אמאל אין ארץ ישראל געווען אין דער - נאך אז אייר "ישראל - בוך אנגעשריבען, וואו ער ציטירט זיך אין באניסטערונג פאר דער „מוטער מרים" מיט אידר זוהן אין שטעלט זי אין איין ריידיג מיט אייניער מוטער תחל . . . דאס איז נישט געווען קיין פארשוואכונג פאר ארץ ישראל, קיין חלול - הקודש פון אונז ווערעדיגסטע טראדיציעס. נאר ווען מ'מאכט א קאמפעין צוליעב אידען אויף עוביען דאס אידישע לאנד, שרייט מען פאראיל — א פארשוועכונג! . . . .

ווי געפעלט אייך אזא שכר, אזא לאגיק? וואלטען זיי אריינגעקומען אין אנגעוויזען ווי אזוי מען קען בויען א לאנד אהן פינאנציעלע מיטעלען, אדער אויב פינאנציעלע מיטעלען זענען יא נויטיג, טא וואו זאלען מיר זיי נעהמען, אויב נישט ביי אונזער אייגען פאלק? וואלטען מיר זיי נאר פארשטאנען, אבער ווי טענד'ען גלאט אין דער וועלט ארום, אז מ'דארף נישט זאמלען קיין פאנדען פאר ארץ ישראל: מיר אזוי זשע וועט מען אויפבויען דאס לאנד? — דאס איז נישט ווייער דאנק, אבי זיי קריגען בצאלטלעך פאר ווייערע ארטיקלען — אז מאקע נישט מיט קיין חלומות, מיט קיין אבסטראקציעס, נאר מיט פראבע, נשמות'דיגע מעשיות'ען . . .

צום קרעדיט פון אונזערע אידען מוז געזאגט ווערען, אז זיי שענקען נישט קיין אויפמערקזאמקייט צו די ארטיקלען פון דעם דערמאנטען סארט: דאס פאלק האט א וויצ'ער דערפאר: „משייניק - חאקערנש" . . . און דאס, וואס אזא שכוב'ערייז איז,

אלע סמנים ציינען, אז דאס אמער'יקאנער אידענטום וועט ערפילען זיין פליכט אין דעם הייליגען גאולה - פאס פעין, און געבען פינאנציעלע מעגליכקייטען אויפצובויען דאס לאנד.

וואס אנבעלאנגט קענעדע, געהט די הייגע טעריטאריע נישט ארויס אין דעם שטח, וואו דער צעהן מיליאן דאלער קאמפעין ווערט אנגעפיהרט. אבער דא וועט זיך באלד דורך דער הענעדער צייניסטישע פעדעראציע אנהויבען א קאמפעין, פאר א פערטעל מיליאן דאלער, אלס דער חלק פון דער הענעדער אידען פאר'ן גאולה "פאנד — אזוי איז עס באשטימט געווארען פון דער צייניסטישער הויפט - קוואטיר אין לאנדאן, ענגלאנד.

ווענען דעם פערטעל מיליאן דאלער קאמפעין אין הענעדע וועט אונז נאך אויסקומען צו ריידען; עס וועט, נאר טרעפן, באקאנט געמאכט ווערען די צייט, ווען דער קאמפעין וועט זיך אנהויבען. יעדער איד וויסט איצט די גרויסע וויכטיגקייט אין באדייטונג פון דעם גאולה - פאנד, וועלכע איז די נשמה פון דער צייניסטישער באוועגונג, און ס'איז צו ערווארטען, אז די קענע'דער אידען וועלען זיך ווי געהעריג אפ'הויפען אויף'ן קאמפעין.

ווער זייסט פון אזא פעבואן?

מיר זוכען הער אברהם ליים ראפאפארט (א בוך בינדער) 26 יאהר אלט, וועלכער איז שוין לערך 8 יאהר אין אמעריקא. אין יאהר 1915 האט ער געוואוינט אין סאוט אמאהא 2925 ר. סטריט

שפעטער איז ער אוועקגעפאהרען קיין קאנאדא, לעצטען אדרעס, ריטאם ר. לאוועלאנד אלבערטע, 219. פון דאן האט ער פון זיך ניט מעהר געלאזט הערען. ווי עס ווייזט אויס געפינט ער זיך אויך איצט אין קאנאדא.

מיר טיילען איהם מיט אז עס געהט אונז זעהר גוט און אויך די עלטערען האבען זיך גאנץ גוט. מיר ווייסען זיך נור אויך פון איהם צו הערען גוטע בשורות. מיר בעטען ער זאל אונז שרייבען אויף דעם פאלגענדען אדרעס:

פ. ראפאפארט וואנגאמאדזיעערגראדע 3 סט. לאפענהאנען, דענעמארק.

זיין ברודער און שוועסטער פנחס און שבע ראפאפארט.

גלייכצייטיג בעטען מיר זעהר אלע, וואס ווייסען עפעס וועגען דעם געזוכטען מיטטייטיילען דאס אויף דעם אנגעגעבענעם אדרעס.

ווער? — טאשא זיידעל, וואו? — מעסי האל, ווען? — קומענדע וואך

טאשא זיידעל — דער ברידיאנטער אידישער פידעל שפיעלער, וועלכער שפיעלט קומענדען דיסטאג אין מעסי האל, האט אנגעמאכט דעם גרעסטען פוראר אין אמעריקא. זייט דער צייט ווען ער האט געגעבען זיין ערשטע ריסיטעל אין נייי יארק, איז ער געווארען א הויפט פיגור אין דער מוזיקאלישער וועלט.

ער איז איינער פון די באליעבטסטע שילער פון גרייסען לעאפאלד אייער, וועלכער האט צו זיידעלס מיטער ערקלערט אז ער באטראכטט עס אלס א באזונדער פרייוויליגיע צו זיין אויף'ם לעהרער.

קומענדען דינסטאג ווערט זיידעל שפיעלען א באראקטעריסטישע פראגראם וואס איז צוגעפאסט צו זיין שטארקען טאלענטעם. עס ווערט פון מוזיקקריטיקעס פארזיכערט, אז קיינער האט נאך דעם מעדיטאלאן אנצערשא אזוי קינסטלעריש ניט געשפיעלט ווי טאשא זיידעל.

פרייזען פון טיקעטס: $1.50 $1.00 און $2.00.

צוויי אידישע אינגלאנד פארה - טען א פייער

צוויי אינגלאנד י. יאנאוועך פון 387 דאנדעס און מאיר פרידמאן 473 רייטש מאנד, ביידע צוועלף יאהר אלט שיילער פון דער אגדען סקוהל אין פיבי סט. האבען דערזעהן א רויך ארויסשפארען זיך פון דעם קעלער פון דער געבייודע, ניט מראכטענדיג קיין סך האבען זיי געגעבען אז אלארם, און אנגעזאגט דעם אויפזעהער וועלכער האט מיט דער הילף פון די לעהרער פארהיט א גרויסען שאדען און אפשר די לעבעס פון איינינע מענשען.

קענטדער פאסט וועט צאהלען צעהן סענט אויפ'ן דאלאר

עס איז דא היינט אנאנסירט געווארען דאס די קענטער פאסט וועט אויסצאהלען מיט צעהן סענט מעהר אויף יעדען דאלאר וואס ווערט ארייגגעשיקט פון די פאראייניגטע שטאטען. ביז איצט האט דער פאסט דעפארטמענט נאך אויסגעצאהלט לויט די אלטע רעגולאציעס. דאס וועט אבער נאר הל זיין אויף סומען פון פינף דאלאר און העכער.

עס איז אויך ערקלערט געווארען, דאס טראן דעם וואס אויף דער בערזע אין נייי-יארק ווערט געצאהלט ארום פערצעהן סענט וויינינער אויפ'ן קענטער דאלאר, דאך וועט דאס פאסט דעפארטמענט ניט צאהלען מעהר ווי א דאלאר מיט צעהן סענט פאר אן אמעריקאנער דאלאר מיט צו זיין פארזיכערט אין פאל דער פערזענדונג קיין סך האבען זיי געגעבען דאלאר זאל שטיגען אין פרייז. דער נייער פרייז וועט אנפאנגען געצאהלט ווערען אזוי שנעל ווי אין די אפיסעס ווערען אויסגעראכנען ווערען פלאטע וואס ווערען דאס אנאנסירט.

ווער ווייסט פון אזא פעבואן?

מיר זוכען הער אברהם ליים ראפאפארט (א בוך בינדער) 26 יאהר אלט, וועלכער איז שוין לערך 8 יאהר אין אמעריקא. אין יאהר 1915 האט ער געוואוינט אין סאוט אמאהא 2925 ר. סטריט

שפעטער איז ער אוועקגעפאהרען קיין קאנאדא, לעצטען אדרעס, ריטאם ר. לאוועלאנד אלבערטע, 219. פון דאן האט ער פון זיך ניט מעהר געלאזט הערען. ווי עס ווייזט אויס געפינט ער זיך אויך איצט אין קאנאדא.

מיר טיילען איהם מיט אז עס געהט אונז זעהר גוט און אויך די עלטערען האבען זיך גאנץ גוט. מיר ווייסען זיך נור אויך פון איהם צו הערען גוטע בשורות. מיר בעטען ער זאל אונז שרייבען אויף דעם פאלגענדען אדרעס:

פ. ראפאפארט וואנגאמאדזיעערגראדע 3 סט. לאפענהאנען, דענעמארק.

זיין ברודער און שוועסטער פנחס און שבע ראפאפארט.

גלייכצייטיג בעטען מיר זעהר אלע, וואס ווייסען עפעס וועגען דעם געזוכטען מיטטייטיילען דאס אויף דעם אנגעגעבענעם אדרעס.

ווער? — טאשא זיידעל, וואו? — מעסי האל, ווען? — קומענדע וואך

טאשא זיידעל — דער ברידיאנטער אידישער פידעל שפיעלער, וועלכער שפיעלט קומענדען דיסטאג אין מעסי האל, האט אנגעמאכט דעם גרעסטען פוראר אין אמעריקא. זייט דער צייט ווען ער האט געגעבען זיין ערשטע ריסיטעל אין נייי יארק, איז ער געווארען א הויפט פיגור אין דער מוזיקאלישער וועלט.

ער איז איינער פון די באליעבטסטע שילער פון גרייסען לעאפאלד אייער, וועלכער האט צו זיידעלס מיטער ערקלערט אז ער באטראכטט עס אלס א באזונדער פרייוויליגיע צו זיין אויף'ם לעהרער.

קומענדען דינסטאג ווערט זיידעל שפיעלען א באראקטעריסטישע פראגראם וואס איז צוגעפאסט צו זיין שטארקען טאלענטעם. עס ווערט פון מוזיקקריטיקעס פארזיכערט, אז קיינער האט נאך דעם מעדיטאלאן אנצערשא אזוי קינסטלעריש ניט געשפיעלט ווי טאשא זיידעל.

פרייזען פון טיקעטס: $1.50 $1.00 און $2.00.

צוויי אידישע אינגלאנד פארה - טען א פייער

צוויי אינגלאנד י. יאנאוועך פון 387 דאנדעס און מאיר פרידמאן 473 רייטש מאנד, ביידע צוועלף יאהר אלט שיילער פון דער אגדען סקוהל אין פיבי סט. האבען דערזעהן א רויך ארויסשפארען זיך פון דעם קעלער פון דער געבייודע, ניט מראכטענדיג קיין סך האבען זיי געגעבען אז אלארם, און אנגעזאגט דעם אויפזעהער וועלכער האט מיט דער הילף פון די לעהרער פארהיט א גרויסען שאדען און אפשר די לעבעס פון איינינע מענשען.

באלשעוויסטישער פאמאנדירער סטראשעט ענגלישע שיפען

קאנסטאנטינאפעל פעברואר 4

גענעראל אבעראוויטש באלשעוויסטישער קאמאנדירער אין אדעס האט געלאזט וויסען דאס ער וועט עפענען פייער אויף די ענגלישע שיפען אויב זיי וועלען אין צייט פון דריי טעג ניט פארלאזען דעם האפען.

קוויטירונגען פון ת"ת עץ חיים

א חתונה בן פייוועל האוער אין מיקאל שוחל געזאמעלט 7 דאלאר.

א ברית ביי יודעל בן 96 וואלטאן סט געזאמעלט 5 דאלאר.

ישעיהו אדבעם האט געבראכט דאס געלד.

א מלוה מלכה ביי די סלידער לאדם לייט אין ת"ת עץ חיים געזאמעלט $5.67

די ת"ת דאנקט אלע מנדבים, אין ווינסט די בעלי שמחות מזל טוב.

פרעזידענט
מ. דיזענדיז, סעקרעטעל.

10206

אליזטינום
נעשיר
געהאלטען ריין
מיט
Old Dutch
געהמט ארונטער
פליאמעס
און
שפארט צייט - געלט
— און ארבייט

די דזשוירנאל פרעסס

(אין דעם זעלבען בגלדינג פון „אידישען זשורנאל".)

251 קווין סטריט וועסט — טעל. עדעלייד 3967

בעקאנטמאכונג!

מיר מאכען באקאנט אונזערע פיעלע קאסטומער אין פריינד, דאס מיר האבען יעצט א באזונדער ארייننגאנג

דורך 251 קווין סטריט וועסט

מיר מאכען אלערליי

פרינטינג ארבייט

קיין דזשאב איז פאר אונז ניט צו קליין אדער צו גרויס.

מיר מאכען פון א ביזנעס-קארד ביז א בוך, א. ז. וו.

אים באקאנט צו מאכען דעם פלאץ, רעדוציירען מיר די פרייזען אויף אלע אפים סטיישענערי און סאסייטעי פרינטינג פאר איין מאנאט אנפאנגענדיג פון היינט דאנערשטאג דעם 12-טען פעברואר ביז דעם 12-טען מארטש.

ביזנעס - לייטע, סעקרעטארען פון סאסייעטים און שהלען! נעהמט עס אלעס אין אכט, און אויב איהר דארפט פרינטינג, געמכאט ניט, טעהן אין שנעל, קומט גלייך צו אונז אדער טעלעפאנירט

עדעלייד 3967

פרעגט דורכאויס פאר מר. ה. לעווענטהאל

פרינטינג געמאכט אין אלע שפראכען.

גוטע אחבינג. ארענטליכע בעהאנדלונג.

THE JOURNAL PRESS
H. LEVENTHAL, Manager
251 QUEEN WEST (HEBREW JOURNAL BUILDING) PHONE ADEL. 3967

דער
וועדזשעטיי-
בעל איל

מאזאלא

די בעסטע קעכינס נור
צען דיעזען דייעם
איל, ווייל עס גיט
א שעהנערען פלייוואר
און איז זעהר עקאנאמיש.
אבסאלוט קיין
טירעשע פעטס.

The CANADA STARCH Co. Limited
מאנטרעאל, טאראנטא.

דזשארדזש ראבינאוויטש

532 סט. לאורענס בולווארד
מאנטרעאל

מיר שיקען געלד נאך פוילען, גאליציע, ליטא, בוקאווינא, בעסאראביע, רומעניע, און איבעראל וואו עס איז נאך מעגליך צו שיקען געלד מיט פולע גאראנטיע, דאס די געשיקטע געלדער זאלען ריכטיג אנקומען.

פיעלע האבען זיך שוין איבערצייגט, דאס אלע פערזיכערונגען מיר האבען געגעבען זענען פערווירקליכט געווארען. איהר קענט דאס זעהען פון די פיעלע דאנקסבריעף לעטערס, וואס מיר ערהאלטען טעגליך.

פאלגט זשע יענע אויס און שיקט געלט צו אייערע פאמיליעס און פריינדע דורך

GEORGE RABINOVITCH
BANKE
532 St. Lawrence Blvd., Montreal
Foreign Department